

Сцяльна.

(западній)

• Гомель •

Modern History Archives
Archiv Národního muzea v Praze
Fond 1/21 sprava A88

1890. deník

(životopisné)

Па дарозе пыліць аўтобус.

З-пад яго колаў, лямануючы, разбягаюца куры і качкі. Выбітае пер'е асядае разам з пылам. Прыкутае на ўзбочыне цялё дарэмна спрабуе уцякчы. Рэдкія старажытныя бабулькі няўцягна выглядваюць з-за платоў. Шукаючы выйсця безнадзеяна скуголіць мясцовы Палкан. Раз-пораз з вакон пасажыркі выстрэльваюць пустымі пляшкамі "андропаўкі". Трашчыць шыфер, звіняць разбітыя шыбы.

Аўтобус выносіць у канец вёскі.

Насустрэч павольна цягнецца лядашчая бабулька. Яна з цяжкасцю нясе вязку галля.

Дзіка завішчэлі тармазы...

Бы з рашчаўленай памідорыны, з пасажыркі пырснулі патлатыя стварэнні. Бабулька спуджана прысела. Пасыпалася галлё.

-Позна, -падумала яна.

Некалькі істот скапіла яе за рукі, а да рота няўмольна набліжалася вялізная дуля мікрофону. Зашчоўкалі фатаапараты, зашасцела магнітафонная стужка.

- Гавары, -раўкнула ў дваццаць глотак.

Бабулька, перхаючы ад віннага перагару, збіваючыся, прамармытала некалькі фраз.

З-за хат данёсся гул. Адтуль вымкнуў натоўп

раз'юшаных мужыкоў. Блішчэлі косы, ляскацелі
цалы. Затрашчаў плот.

-Шуба! - заверашчала зграя.

Шалёна ўзравелі маторы. Аутобус кракнуў ад
напружання і знік. Бабулька, жагнаючыся, пяці-
лася ў крапіву. Першым падбег сусед Хвядос.

-Жывая, - ўзрадавана выдыхнуу ён.

-Паспелі... Цяпёр ужо да наступнага лета не
сунуцца. - У-у, - пагразіў ён пугаўём у бок ша-
ши, - дыялектшчыкі...

***

АРЦЕЛЬ № 61

Пачынаўся цёплы сонечны ранак. Была вясна.

Студэнт Міхась Бульбаносаў зухавата саско-
чыў з ложка, скіліўшыся над гірай паспрабаваў
падняць яе. Ён весела трулюлюкнуў некалькі
разоу, потым пераціснуў шыю вафельным, у раз-
водах, рушиком і паважна выйшаў з пакою.

Ва ўмывальні, адбіваючы пятамі кафельныя пліт-
кі, ужо разміналіся яго сябры.

-Плебеі! - прывітальна закрычаў Міхась.

У адказ папусцілі гаспадарчым мылам. Міхась
спрытна ўхіліўся ё, шлёпаючы па мутных калижах
рашуча Ірвануў да бліжэйшага крана.

Вакол панаваў прыўзняты настрой.

Дзень Стыпендыі-заўсёды свята.

Сцягнуўшы нядбала кінтую зубную шчотку і
пасту, Міхась прыняўся за цята шмараваць зубы.
У галаве гучэлі мужныя гімны залатадабытчыка,
Каландайка. Праз паўгадзіны на ганку Інтэрнату з'явіўся малады, чыста выгелены, прычесаны
юнак. Ен пераможна акінуў наваколле.

-Плебей, -падумаў ён, амаль уяўна адчувачы ў
кішэні цяжар сарака рублёў. Студэнцкая плынь
падхапіла яго і панясла ў бок Інстытута.
Сёння яму гэта было нават прыемна.

"Купіць: , -думаў пра сябе Міхась, -шкарпеткі,
насоўку, гальштук;

Заўтра дзень нараджэння ў Валечкі...

Колькі можна пазычаць...

Аддаць: , -зморшчыўся ён, -10 рэ -- Натальцы,
тры -- Шурыку, руб дваццаць сем -- Дзеду..."

У Дзеда ўжо як два тыдні ляжаў Міхасёў паш-
парт...

Лагодная думкі Бульбаносава быў пе разваны
палівальнай машынай, якая плюнула яму проста
на летнік і ў твар.

-Плебей, -абурыйся ён, -я ж ужо сёння мыўся.
Але і гэта не здолела спіхнуць яго з цвёрда
абранага курсу. Паважнымі драмадэрамі* працяг-
нуліся трох пары...

---

*ДРАМАДЭР(сапраўдн.бел.) -- вярблюд

-Міхаська! -закрычау Навум, -ратуй! Ін'екцыя!
Піватэррапія! З цябе куфаль піва і ты мой
сябра навек.

А дванаццатай гадзіне ночы ў Інтэрнатускі
пакой увалілася брудная асока Міхася Бульба-
носава. З вялікімі намаганнямі ён узлез на
свой ложак. З кішэні самотна выпаў паклычаны
рубель, глуха дзынкнулі мёдзякі...

-Лебеі, -варухнуліся апухлыя вусны...

АРЦЕЛЬ № 61

Сёння раніцой хлапцы паспелі жняць з уласных
штырак ледзь цёплага Міхася Бульбаносава.
Ён яшчэ дыхаў. Міхася усклалі на ложак і сяб-
ры скілліліся над ім у чаканні адказу.

-Усё роўна мне не жыць, - прасіпеу Міхась і
мутная слязіна закацілася прама ў вуха.

-Хто? - Машка, - прастагнала ахвяра.

Бы жорны ў млыне скрыгатнула пяць сківіц.
Хударлявы юнак, што сталау ля Міхасёвых ног
упаў на дол і зашкроб падлогу бруднымі паз-
ногцямі. Яго хутка паднялі і супакоілі.

Трайкі пасыпаліся на клышаногі стол. Нават у
Міхася вытраслі сорак сэм капеек, які усё
яшчэ вяртаўся з нябыту. У краму паслалі худар-
ла. А статнія паселі на Раду.

Летась з-за Машкі ў прыпадку рэўнасці ў цёк
разбію дванаццаць вялізных шыб, - біу рукамі.
Яго падабрала "Хуткая".

Слаўка, крыху пазней, прабіраўся да Машкі ў пакой па вадасцёкавай трубе. На ўзоруні трэцяга
паверха яна адвалілася ад мура. У Інстытут ён
прыйшоў праз два з паловай месяцы.

Трэйці з пакоя, што сядзей на пе ракуленым
зэдлі, падпіраў голаў дрыжачымі рукамі. На жы-
лах ружавелі свежыя шнары.

Калі вярнуўся хударлявы, усё было ўжо вырашана:
Трымя пляшкамі "андрапаукі" сябры замацавалі
змроучны план помсты.

Наступным вечарам у мужчынскай прыблізальні
можна было назіраць незвычайнае відовішча.
Перагнуўшыся ў поясе стаяла Машка. У роце яе
тырчэла шкарпэтка Міхася Бульбаносава. З вы-
пешчанага азадка былі спущчаны джынсы
"МАНТАНА" і нейчы, сорак пятага памеру, кед,
пераходзячы з рук у рукі, гучна ляскацеў па
ягадзіцах. Усе трymаліся мужна.
Ніхто не адступіў.

§§§§§§§§§§

ПАДАРУНАК

А. Каналёу.

Малады паэт Міхась Бульбаносау, зборнік вер-
шаў якога толькі што выйшаў з друку, неузабаве
атрымаў ад прыхільніка свайго таленту пада-
рункі - бутэльку выдатна вытрыманага каньяку.

Праз некалькі дзён да прыхільніка прыйшоў
ліст наступнага зместу:

Паважаны сябар!

Вельмі ўдзячны Вам за Ваш падарунак. Атрымаў-
шы яго, я адразу ж сеў за машинку, каб выка-
заць Вам сваю ўдзячнасць. І вось зараз я пішу
гэтыя радкі ў адначасова глыток за глытком
з вялікай асалодай пацягваю гэты выдатнейшы
напітак. Павінен сказаць, што такога канъяку
я яшчэ ніколі не ппішу. Гэта сапраудны напітак
багоў, і чым болей ад яго адпіваеш, тым бооолей
ён ап'п'янняе. Вы не ожацеса бе ўяу іць, якую
калыссальную радастць даскав ілі. Дык даз
вольжа міллы дружа фыв ролджыць blaадарнасц
цго гаў іціл галбу буціл %%++; чэння у хут
??... мёмёмёмё I/4 I 5 ббббб!! "

1981год

Горад ГОМЕЛЬ.

пълни също

Кошт: 10 км.

